

Респондент: Микола Замирайло, (25 років).

Хто записав: провідний редактор

(з видавничої діяльності та сайту)

Інформаційно-видавничого відділу

Національного музею Голодомору-геноциду

Любов Гоцуляк.

Дата запису: 7.06.2022 року.

Спосіб проведення інтерв'ю: Аудіодзвінок

Я працюю у місті Запоріжжя журналістом, а мої батьки проживають у селі Пологівського району Запорізької області. Коли розпочалася війна, то ми були не разом. Особисто я вранці прокинувся від телефонного дзвінка мого товариша, поліцейського. Саме він мені повідомив про те, що бойова тривога, що росія напала на Україну. Я відразу зателефонував батькам, вони ще спали. Я почав їх просити збирати речі та їхати до мене. Але вони категорично відмовилися, пояснюючи це тим, що як вони залишать усе господарство. Справа в тому, що у Пологах дуже велика залізнична розв'язка. Вона з'єднує Бердянськ, Маріуполь та Київ. Тому я за них і хвилювався.

На жаль, зараз батьки знаходяться в окупації, уже третій місяць, з 2 березня. Перших три тижні там не було зв'язку. І саме в цей час з'явилася новина, що у нашому районі рашисти розстріляли листоношу. А моя мама якраз нею і працювала до війни. Зв'язку не було взагалі і просто сходяв з розуму, не знав, як себе вести та що робити. Згодом зв'язок з'явився, батьки почали розповідати, що там у них відбувається, і це жах. Рашисти їздили по полю танками і давили зелену молоду пшеницю. Батько запитав: «Хлопці, а для чого ви це робите?» і у відповідь почув: «Ну, ви розумієте, бандерівці начнут стрелять по спелой пшенице и вы здесь задохнетесь все».

Ховають в селі між будинками міномети, артилерію. АРТЗВ стоять навпроти будинку моїх батьків. Орки просто заселяються у будинки, де ніхто не мешкає, і облаштовуються там. У сусідньому селі був випадок, що жила бабуся сама, а вони взяли виселили її до сусідів. Допомогли перенести її речі та сказали, що тепер ми тут будемо жити. У мене бабуся, 1937-го року народження. Пережила масовий штучний голод 1946-1947 років і пам'ятає, як німці були у селі. Батьки їй довго не розповідали, що розпочалася війна, бо хвилюються за її здоров'я. Але після того, як над нашим будинком пролетів з десяток винищувачів, то вона зі своїм зором змогла розгледіти той проклятий триколор. Спочатку ходила та хвилювалася, але батьки її заспокоїли, бо ж раптом стане щось погане із серцем, то навіть скоро не приїде. А тепер вона ходить у подвір'ї і говорить: «Я пережила голод, німців, то я ще й вас гадів переживу».

А коли зник зв'язок із батьками?

Першого березня. Саме відтоді я вже не знаходив собі місця. Ні у місті, ні у сусідніх селах його не було. Аж після 20 березня мені мама уже зателефонувала. Ви навіть не уявляєте настільки я радий був почути її голос та дізнатися, що вони живі й здорові. Зв'язок поганий і досі, але все ж мінімальне покриття для телефонного дзвінка хоча б раз в день вдається віднайти.

Мама розповідала, як 8 березня вони їздили на ринок до Пологів, то один орк привітав її та подарував тюльпан. А мама сказала, щоб він його собі в одне місце засунув. Вони ведуть себе дійсно як визволителі та хочуть, щоб ми були раді тому, що вони прийшли на нашу землю. Постійно намагаються розмовляти із місцевими, але ніхто не бажає з ними підтримувати будь-який діалог. Мама моя казала: «Ну, я думала, що, можливо, наше телебачення дійсно дещо перебільшує, коли характеризували цих нелюдів, але коли сама побачила, як вони себе ведуть...» А ще вважають себе хорошими та кажуть, щоб не їх боялися. Стоїть два танка на блокпості, повна амуніція, як спецназівці кулемети понаводили, але ви нас не бійтеся. Ну як вас не боятися!? Я запитував мами, на якій мові спілкуються з ними, бо якби там не було, але інколи все ж доводиться з ними говорити. То мама казала, що тато трохи намагався суржиком з ними говорити, але вона насварилася і сказала, що це вони до нас прийшли, то нехай вчать нашу українську, а на мові окупанта ми говорити не будемо допоки живі.

Зараз близько до Пологів проходить лінія фронту. Батьки часто чують вибухи. Навіть коли я до них телефоную, то по той бік слухавки мені чути автоматні черги, – це щоб ви розуміли, настільки то все близько. Ввели рашисти пропускну систему. Неможливо ніде проїхати блокпости без перепустки, яку, по факту, ти можеш отримати лише у місті. Мої батьки живуть у селі, але щоб їм виїхати у місто за буханкою хліба, потрібно мати папірець, котрий можна отримати виключно в місті. Більше того вона ще й одноразова. Вони намагалися виїхати декілька разів, але все марно, їх просто розвертають і все. Бабуся одна у селі поділилася з усіма мешканцями хлібом на сковорідці. Я й навіть не знав, що так можна.

Виходить, що зараз мешканці села в повній блокаді. Дякувати Богу, що це село, де є картопля, консервація, молочна та м'ясна продукція, яйця і так далі. У мене є знайомі у самих Пологах. Там розрахуватися картками не можна, а готівки немає. Ціни на продукти просто космічні. До прикладу, якісь нещасні цукерки «барбариски» – понад 300 гривень за кілограм. Їх завозять через Бердянськ, Мелітополь із Криму. Вони не роздають, а просто продають гуманітарну допомогу.

А яка валюта там?

Там гривнями розраховуються, але вартість товару неначе в рублях. Там буханка хліба майже сто гривень.

Скажіть, будь ласки, чи приходили окупанти до ваших батьків?

На щастя ні, на подвір'я не заходили. Але коли батьки садили на огороді картоплю, то вони побачили і декілька вояків до них прибїгли. Батько виніс

відро, бо все ж таки страшно, адже вони там з автоматами ходять. Батьки сказали, що вони спокійно попросили, подякували і пішли.

Щиро вірю, що ЗСУ скоро звільнять наші землі та знову запанують мир і спокій в Україні.

Слава Україні!